

Fusionen mellem Dagrofa A/S og KC Storkøb, Korup A/S

Journal nr.3:1120-0401-20/Service/osk

Rådsmødet den 29. august 2001

Beslutning vedrørende virksomhedsovertagelse jf. konkurrencelovens § 12 c, stk. 2

Resumé

1. Advokat Thorbjørn Malmsteen har den 19. juli 2001 på vegne af Dagrofa A/S anmeldt nævnte selskabs overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S, jf. konkurrencelovens § 12b, stk. 1.
2. Den anmeldte virksomhedsovertagelse vedrører Dagrofa A/S' overtagelse af 90 \% af aktiekapitalen i KC Storkøb, Korup A/S fra Henning Villadsen Holding A/S med en købsoption på de resterende 10 \% af aktiekapitalen fra KC Dekoration & Udvikling ApS. Efterfølgende vil KC Storkøb, Korup A/S således være et majoritetsejet datterselskab af Dagrofa A/S. KC Storkøb, Korup A/S' butikker har igennem en årrække brugt Dagrofa A/S (senest gennem SuperGros A/S) som fuldsortimentsleverandør, hvilket vil fortsætte efter overtagelsen.
3. Den anmeldte overtagelse udgør en fusion efter konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2, idet den direkte kontrol over KC Storkøb, Korup A/S ved virksomhedsovertagelsen overgår fra Henning Villadsen Holding A/S og til Dagrofa A/S.
4. Af anmeldelsen fremgår det, at Dagrofa A/S har en omsætning i Danmark på 11.741 mio. kr., samt at KC Storkøb, Korup A/S har en omsætning i Danmark på 395 mio. kr. Koncernomsætningen i Henning Villadsen Holding A/S svarer til denne omsætning. De deltagende virksomheder har således en samlet årlig omsætning på over 3,8 mia. kr. i Danmark, ligesom de to deltagende virksomheder hver har en omsætning på over 300 mio. kr. i Danmark. De deltagende virksomheders omsætning ligger derfor over de i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1 fastsatte omsætningskrav.
5. For så vidt angår *indkøbsdelen* er det relevante *produktmarked* dagligvaremarkedet. Det skyldes bl.a., at der i de enkelte indkøbssammenslutninger indgår såvel store supermarkedskæder som små nærbutikker, hvilket taler for et samlet marked. Det *geografiske* marked skønnes at være Danmark.
6. Markedet for indkøb er præget af 3 store indkøbssammenslutninger, FDB Gruppen, Fælles Indkøb (som Dagrofa er en del af gennem SuperGros) og Dansk Supermarked. Fælles Indkøb har en markedsandel på 30,2 \%. Dagrofa A/S' overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S ændrer ikke på denne markedsandel, idet KC Storkøb, Korup A/S' butikker igennem en årrække har brugt Dagrofa A/S (senest gennem SuperGros A/S) som fuldsortimentsleverandør, hvilket vil fortsætte efter overtagelsen. På den baggrund må det vurderes, at fusionen ikke i forhold til indkøbsdelen vil skabe eller styrke en dominerende stilling for Dagrofa A/S, der kan virke hæmmende for konkurrencen.
7. I *afsætningsleddet* er det relevante *produktmarked* dagligvarehandlen minus kiosksektoren og den relevante *geografiske* afgrænsning vurderes at være Jylland og Fyn. Dagrofa A/S ejer i forvejen 10 butikker i Spar og Favør fordelt i hele landet. KC Storkøb, Korup A/S ejer 11 supermarkeder fordelt på Fyn og Jylland. Dagrofa A/S indtager således på ingen måde en dominerende stilling i afsætningsleddet, hvorfor konkurrencesituationen heri er uændret efter fusionen.

8. Derfor vurderes det, at Dagrofa A/S' overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S vil kunne godkendes uden vilkår eller betingelser, hvorfor der er grundlag for en godkendelse i overensstemmelse med konkurrencelovens § 12 c, stk. 2.

9. Ved afgørelsen er der lagt vægt på, at overtagelsen ikke ændrer Dagrofas markedsandel i indkøbsleddet, som er det marked, hvor Dagrofa er blandt de tre største aktører på markedet.

Afgørelser

10. Det *indstilles*, at meddele anmelderne af Dagrofa A/S' overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S, at overtagelsen kan godkendes, jf. konkurrencelovens § 12 c, jf. stk. 2.

Sagsfremstilling

Sagens baggrund

11. Advokat Thorbjørn Malmsteen har den 19. juli 2001 på vegne af Dagrofa A/S anmeldt nævnte selskabs overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S, jf. konkurrencelovens § 12b, stk. 1.

Fusionens art

12. Den anmeldte virksomhedsovertagelse vedrører Dagrofa A/S' overtagelse af 90 \% af aktiekapitalen i KC Storkøb, Korup A/S fra Henning Villadsen Holding A/S. Efterfølgende vil KC Storkøb, Korup A/S således være et majoritetsejet datterselskab af Dagrofa A/S. KC Storkøb, Korup A/S' butikker har igennem en årrække brugt Dagrofa A/S (senest gennem SuperGros A/S) som fuldsortimentsleverandør, hvilket vil fortsætte efter overtagelsen.

13. I perioden den 20. december 2002 til den 31. januar 2003 har Dagrofa A/S køberet til de resterende 10 \% af aktiekapitalen i KC Storkøb, Korup A/S. I perioden fra den 1. februar 2003 har Dagrofa A/S købspligt til aktierne, såfremt aktionæren ønsker at sælge. De resterende 10 \% af aktierne ejes af KC Dekoration & Udvikling ApS, der ejes af Bendt Brønd, som er administrerende direktør for KC Storkøb, Korup A/S.

14. Den anmeldte fusion udgør en fusion efter konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2, idet den direkte kontrol over KC Storkøb, Korup A/S ved virksomhedsovertagelsen overgår fra Henning Villadsen Holding A/S til Dagrofa A/S.

15. Af anmeldelsen fremgår det, at Dagrofa A/S har en omsætning i Danmark på 11.741 mio. kr. KC Storkøb, Korup A/S har en omsætning i Danmark på 395 mio. kr. og koncernomsætningen i Henning Villadsen Holding A/S svarer til denne omsætning.

16. De deltagende virksomheder har dermed en samlet årlig omsætning på over 3,8 mia. kr. i Danmark, ligesom de to deltagende virksomheder hver har en omsætning på over 300 mio. kr. i Danmark. De deltagende virksomheders omsætning ligger derfor over de i konkurrencelovens § 12, stk. 1, nr. 1 fastsatte omsætningskrav. Virksomhedsovertagelsen er derfor omfattet af konkurrenceloven.

Parterne

17. Den anmeldte virksomhedsovertagelse vedrører Dagrofa A/S (køber), Henning Villadsen Holding A/S (sælger) og KC Storkøb, Korup A/S (målvirksomhed).

18. Dagrofa A/S er dagligvaregrossist, der leverer dagligvarer til detailhandlen i Danmark. Virksomheden er 55 \% ejet af Skandinavisk Tobakskompani A/S, med 13,8 \% af Carlsberg A/S og 30,8 \% af ApS KFI-Figros. Dagrofa A/S' nettoomsætning er ca. 11.741 mio. kr.

19. KC Storkøb, Korup A/S ejer 11 supermarkeder. Koncernens aktiviteter består primært i drift af større supermarkeder beliggende på Fyn og Jylland. KC Storkøb, Korup A/S har en omsætning på ca. 395 mio. kr. Virksomheden ejes i dag af Henning Villadsen Holding A/S (90 \%) og KC Dekoration & Udvikling ApS (10 \%).

Markedet

Produktmarkedet

20. I forbindelse med anmeldelsen af virksomhedsovertagelsen har anmelder defineret det relevante produktmarked som detailhandelsmarkedet.

21. Produktmarkedet kan opdeles i et marked for henholdsvis indkøb og afsætning.

22. *Produktmarkedet for indkøb* (forsyningsmarkedet) er præget af nogle få store indkøbssammenslutninger. I de forskellige indkøbssammenslutninger indgår der såvel store supermarkeder som mindre nærbutikker, hvorfor det relevante produktmarked for indkøb vil kunne afgrænses til at være markedet for indkøb af dagligvarer.

23. På *produktmarkedet i afsætningsleddet* findes forskellige butikskoncepter, der adskiller sig fra hinanden bl.a. i kraft af sortimentets bredde og dybde, salgsarealets størrelse samt prisniveauet. Derudover er der en række specialbutikker, der dækker enkelte områder indenfor dagligvarehandlen, her tænkes der fx på slagtere og bagere. Ligeledes er kiosksektoren et marked, der kan specificeres adskilt.

24. De i anmeldelsen omhandlede supermarkeder, kan ikke produktmæssigt kategoriseres snævert i butikskoncept, da de indeholder både dagligvarer, lavprisvarer og specialprodukter.

Geografisk Marked

25. De forskellige indkøbssammenslutninger distribuerer varer til et butiksnæ, der dækker hele Danmark. Størstedelen af den danske dagligvarehandels indkøb foregår hos danske leverandører. Og når der indkøbes hos internationale producenter, sker det oftest gennem deres danske selskaber.

26. I *afsætningsleddet* har anmelder anført det relevante geografiske marked til at omfatte Danmark.

27. KC Storkøb, Korup A/S' ejer 11 forretninger der er lokaliseret på Fyn og Jylland. Dagrofa A/S' 10 detailbutikker i Favør og Spar ligger jævnt fordelt i Danmark, med 3 på Sjælland, 1 på Fyn og 6 i Jylland. Det skal derfor vurderes om det relevante geografiske marked i afsætningsleddet omfatter Danmark som helhed eller Fyn og Jylland.

Vurdering

28. På baggrund af ovenstående er Konkurrencestyrelsen nået frem til følgende vurderinger:

Generelt

29. Den anmeldte fusion udgør en fusion efter konkurrencelovens § 12 a, stk. 1, nr. 2, jf. § 12 stk. 1, nr. 1.

Markedsafgrænsning

Indkøb

30. For så vidt angår *indkøbsdelen* er det relevante *produktmarked* dagligvaremarkedet. Det skyldes bl.a., at der i de enkelte indkøbssammenslutninger indgår såvel store supermarkeds kæder som små nærbutikker. Lavprisbutikker, Supermarkeder og kiosker indgår således i fx Fælles Indkøb, hvilket taler for et samlet marked.

31. Det *geografiske* marked vurderes at være Danmark. Det skyldes, at de forskellige indkøbssammenslutninger har butiksnet, der er spredt udover Danmark, samt at dagligvarehandlens indkøb i udpræget grad sker gennem danske leverandører. Og når der indkøbes hos internationale producenter, sker det oftest gennem disses danske selskaber. Disse forhold understøtter, at den rette *geografiske afgrænsning på indkøbsmarkedet* må være Danmark.¹

32. Den største aktør på indkøbssiden er FDB Gruppen, der har en markedsandel på 30,6 \%. Dernæst kommer Fælles Indkøb, som bl.a. indbefatter SuperGros A/S. Fælles Indkøb har en markedsandel på 30,2 \%. Den tredje store aktør er Dansk Supermarked med en markedsandel på 21,4 \%. Det er således et marked præget af en høj koncentrationsgrad, hvilket dog i denne sammenhæng må skønnes at have visse gunstige virkninger, dels pga. at indkøbssammenslutningerne medfører væsentlige stordriftsfordele, og dels pga. at deres samarbejdspartnere typisk er store grossistvirksomheder og producenter med en betydelig markedsstyrke.

33. Dagrofa A/S' overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S vil ikke ændre Fælles Indkøbs markedsandel på 30,2 \%, da KC Storkøb, Korup A/S' butikker igennem en årrække har brugt Dagrofa A/S (senest gennem SuperGros A/S) som fuldsortimentsleverandør, hvilket vil fortsætte efter overtagelsen. Dagrofa A/S vil dog efter fusionen opnå 100 \% sikkerhed for at KC Storkøb, Korup A/S ikke skifter til en anden leverandør.

34. Samlet må det vurderes, at fusionen ikke i forhold til *indkøbsdelen* vil skabe eller styrke en dominerende stilling for Dagrofa A/S, der kan virke hæmmende for konkurrencen.

Afsætning

35. De i anmeldelsen omhandlede supermarkeder, indeholder både dagligvarer, lavprisvarer og specialprodukter. I *afsætningsleddet* vurderes det relevante *produktmarked* derfor at være dagligvarehandlen minus kiosksektoren. Dagrofa A/S har dog anført, at markedsafgrænsningen i afsætningsleddet for det relevante produktmarked også bør omfatte kiosksektoren.

36. Grunden til at styrelsen har valgt en markedsafgrænsning, der ikke omfatter kiosker og benzinstationer er, at det skønnes, at disse butikker på væsentlige parametre endnu afviger fra den øvrige dagligvarehandel i et omfang, der bevirker, at de ikke tilbyder en service, der direkte konkurrerer med den øvrige dagligvarehandel. Der er således stor forskel i bredden på varesortimentet, salgsarealets størrelse, åbningstiden og det generelle prisniveau. Disse salgssteder yder derimod en service, der supplerer dagligvarebutikkerne.

37. Af Kesko/Tuko sagen² fremgår det, at der i Finland er stor forskel på kioskers/benzinstationers og dagligvarebutikkers salg af dagligvarer. Kioskers og benzinstationers salg af dagligvarer er koncentreret omkring tørkolonial. 70-80\% af det samlede salg stammer således fra tørkolonialprodukter, hvorimod en traditionel dagligvarebutik har ca. 50\% af omsætningen inden for ferskvarer. Lignende forhold må antages at være gældende på det danske marked.

38. Endelig har styrelsen generelt i forbindelse med afgrænsningen af det relevante produktmarked indenfor detailhandel skelet til Kommissionens praksis, der også har afgrænset produktmarkedet til at omfatte dagligvarehandlen minus kiosksektoren, jf. Kesko/Tuko sagen.³

39. KC Storkøb, Korup A/S er kun aktiv på Fyn og Jylland, men Dagrofa A/S ejer ligeledes butikker på både Sjælland, Fyn og Jylland, og koncernen vil derfor samlet være landsdækkende. Selvom anmelderen vurderer det geografiske marked til at være afgrænset til Danmark, må det dog vurderes, at fusionen kun vil kunne have konkurrencemæssige effekter på Fyn og Jylland. Den *geografiske* afgrænsning i *afsætningsleddet* er derfor sat til Fyn og Jylland.

40. Med den ovenfor givne markedsafgrænsning har KC Storkøb, Korup A/S en markedsandel på ca. 1 \% af det relevante marked⁴. Dagrofas A/S' eksisterende markedsandel på det relevante marked vurderes til at være ca. 0,5 \%.⁵ Fusionen medfører således, at Dagrofa A/S' markedsandel stiger fra ca. 0,5 \% til 1,5 \% af markedet. Der er således tale om en minimal stigning i Dagrofa A/S' markedsandel og Dagrofa A/S indtager på ingen måde en dominerende stilling i afsætningsleddet, hvorfor konkurrencesituationen heri er uændret efter fusionen.

41. Det er derfor styrelsens vurdering, at der ikke i forhold til *afsætningsleddet* opstår konkurrencemæssige betænkeligheder som følge af fusionen.

Konklusion

42. På baggrund af ovenstående vurderinger finder Konkurrencestyrelsen, at Dagrofa A/S' overtagelse af KC Storkøb, Korup A/S vil kunne godkendes uden vilkår eller betingelser, hvorfor der er grundlag for en godkendelse i overensstemmelse med konkurrencelovens § 12 c, stk. 2.

43. Ved afgørelsen er der lagt vægt på, at overtagelsen ikke ændrer noget i indkøbsleddet, som er det eneste marked, hvor Dagrofa A/S er en stor aktør. Ved afgørelsen er det yderligere lagt til grund, at der vurderes at være såvel aktuel som potentiel konkurrence på markedet. Der skønnes således at være gode muligheder for potentiel konkurrence, idet der er forholdsvis fri adgang til markedet, og da der gennem de forskellige indkøbssammenslutninger kan opnås medlemskab og derved adgang til konkurrencedygtige indkøbspriser.

1 Kommissionen har via en lignende argumentation i Rewe/Meinl sagen afgrænset det relevante geografiske marked for forsyningsdelen til at omfatte Østrig, jf. Rewe/Meinl, Kommissionens beslutning af 3. februar 1999 (99/674/EF).

2 Kesko/Tuko, Kommissionens beslutning af 20. november 1996 (97/277/EF), s. 4.

3 Kesko/Tuko, Kommissionens beslutning af 20. november 1996 (97/277/EF).

4 Beregnet på baggrund af Stockmann Gruppens opgørelser.

5 Beregninger foretaget på baggrund af den markedsandelen set i.f.t. det samlede danske marked (Stockmann Gruppens opgørelser).